

Štrasburská deklarace lídrů evropských mladých sociálních demokratů

YES Leaders' declaration, prosinec 2016

Celý rok 2016 představoval pomyslný budíček. Myšlenka kolapsu evropského integračního projektu se stala poprvé všeobecně obhajitelnou. Tak, jako je evropská integrace důsledkem politických rozhodnutí učiněných v minulosti, současná politická rozhodnutí mohou mít za důsledek pravý opak - evropskou dezintegraci. Posledním takovým rozhodnutím je Brexit.

Naše generace je pravděpodobně tou nejvíce evropskou, jaká tu kdy byla. Hovoříme více jazyky, jsme více propojení a naše vzdělání je lepší než to, které se dostávalo našim předkům. Výměnné studijní pobyty nikdy v minulosti neumožňovaly tolika mladým lidem poznat své vrstevníky žijící v různých částech Evropy. Společné historické povědomí o století světových válek nám neustále připomíná, že mír na našem kontinentu nesmíme považovat za něco samozřejmého. Ani to vše však nebude samo o sobě stačit k tomu, abychom zachránili projekt evropské integrace.

Po druhé světové válce cítili naši předci po celé Evropě naději, že se podobné hrůzy už nikdy nebudou opakovat. Ekonomická integrace, která následovala, přinesla členským zemím prosperitu a jejím obyvatelům přístup k novému zboží, lepší životní úroveň a příznivé pracovní podmínky. Nejpozději od osmdesátých let představovalo přistoupení k tomuto projektu pro obyvatele mnoha zemí konečně záruku základních svobod po desetiletích diktatury a vlády autoritářských režimů.

Od roku 2008 naše generace nepoznává Evropskou unii jinak, než jako projekt zmítající se v krizi. Ztráta zaměstnání, ohrožení chudobou a strádáním, nekvalitní veřejné služby jako důsledek politiky škrťů. To je realita, které čelí mladá generace v mnoha částech Evropy. Není divu, že se tato generace stále častěji zamýšlí nad tím, co že jim vlastně evropská integrace přináší. I přesto, že Evropská unie dosáhla opravdových úspěchů, a to například v podobě oblíbeného programu Erasmus, tyto možnosti slouží k užítku pouze malé části mladých lidí. Ani takové úspěchy nesmažou pocit, že mnohá rozhodnutí jsou učiněna v zájmu peněz a nikoliv lidí. Evropa navíc selhala tváří v tvář uprchlické krizi a nedokázala přinést společné řešení.

Nefunkčnost evropské integrace se stala zřejmou. Společný prostor bez společných pravidel a opravdové solidarity se nevyhnutelně stává prostorem, kde vládne právo silnějšího, kde se množí frustrace a nespokojenost. Ultrapravicová hnutí a ideologie využívaly v minulosti těchto nálad jako prostředku k uchopení moci. Nyní stojí tato hnutí nejbližší branám moci od dob druhé světové války. Tato vlna už zasáhla mnohé evropské země. V Maďarsku dochází k porušování základních lidských práv a svobod. V Polsku se ženská práva stala terčem útoku pravice i přesto, že postavení žen v této členské zemi je jedno z nejhorších v celé Evropě. Národní fronta vede v předvolebních průzkumech mezi francouzskými voliči, v Itálii nabírá na síle euroskepticismus a neshodlas s dosavadním politickým systémem, což zde zapříčinilo pád jednoho ze sociálnědemokratických premiérů. V Turecku jsou obyvatelé vystaveni v mnoha případech plošné perzekuci, novináři a opoziční politici sedí ve vězení, státní zaměstnanci jsou po tisících vyhazováni z práce a je jim odpíráno právo odejít do zahraničí. Na Ukrajině podporují oligarchové radikální vojenská uskupení zahrnující i neofašisty.

Jsme svědky návratu neokonzervatismu, a to včetně Spojených států, kde v prezidentských volbách zvítězil Donald Trump. Progresivní ideje ztrácejí voličskou i stranickou podporu. Levice je stále více rozdělená, neschopna společně čelit v jednu chvíli nacionalismu i neoliberalismu. I přes akutní potřebu společné a progresivní odpovědi na všechny tyto hrozby jsou sociálnědemokratické vlády ve vztahu k evropským institucím až příliš často vedeny výhradně národními zájmy. Jsme přesvědčeni, že je v tuto chvíli naopak zapotřebí více evropské integrace tak, abychom se mohli společně vymanit z krize.

Jak jsme viděli před několika týdny v případě rakouských prezidentských voleb, extrémní pravici je možné porazit. Je možné spojit progresivní síly a postavit společné úsilí na evropské myšlence. Mladým Evropanům můžeme společně vrátit sen o lepším světě. To vše je možné a my chceme, aby se tak i stalo.

Potřebujeme nejen jasnou, srozumitelnou a společnou vizi evropské budoucnosti, ale rovněž dostatečně ambiciózní strategii, na základě které bude Evropa čelit budoucím výzvám. Naše snaha nemůže být pouhou sérií požadavků, které mají jen malou šanci stát se skutečností. Musí být součástí strategie k naplnění těchto cílů. Mezi naše požadavky patří:

Progresivní ekonomická politika. V dnešní době je doslova nemožné provádět taková opatření, která by předcházela cyklickým jevům v ekonomice, a to i přesto, že je jednoznačně potřebujeme. V krátkodobém horizontu požadujeme, aby byly při výpočtu rozpočtového deficitu a státního dluhu zohledňovány budoucí investice. Chceme rovněž, aby státy více investovaly do vyššího vzdělávání v zájmu budoucích generací. Je zapotřebí rozvinout veřejné služby včetně těch zcela nových, poskytovat i psychickou podporu potřebným, rozvíjet bydlení, vzdělávání i lékařskou péči, abychom dokázali

překonat i výzvy, jako je stárnutí populace či uprchlická krize. Podobně potřebné jsou i investice do obnovitelných zdrojů energie a do energetických úspor, které představují nejen zdroj pracovních míst, ale rovněž záruku přežití lidského pokolení. Tyto ambiciózní projekty budou samozřejmě vyžadovat masivní výdaje z veřejných rozpočtů, avšak cena za lidskou chudobu je násobně vyšší. Jestliže si Evropa po druhé světové válce mohla dovolit zavedení systémů sociálního zabezpečení a obří investice do infrastruktury, je to možné na nejbohatším kontinentu světa i dnes. V dlouhodobém horizontu by měly být mezinárodní obchodní smlouvy měněny tak, aby měla sociální práva a standardy ochrany životního prostředí přednost před požadavkem na volný pohyb kapitálu.

Ambiciózní boj proti daňovým podvodům a daňovým únikům. V poslední době se kvůli finančním skandálům a díky činnosti takzvaných whistleblowerů ukázal pravý rozměr krádeže vedené nadnárodními korporacemi a finančními magnáty ve snaze vyhnout se povinnosti přispět k rozvoji celé společnosti. Požadujeme vyšší míru přerozdělování, chceme, aby mezinárodní společenství přijalo potřebné právní kroky proti společnostem, které používají těchto nekalých praktik, a vyzýváme Evropskou komisi, aby pokračovala v boji proti těm velkým korporacím, které se pomocí právních kliček vyhýbají zdanění. Voláme po okamžitém zavedení daně z finančních transakcí a po zavedení společného standardu zdanění zisků korporací.

Celoevropské sociální garance. Po příliš dlouhou dobu jsme diskutovali, aniž se tato myšlenka stala realitou. V dnešní době je zcela jasné, že integraci potřebujeme i k ochraně a prosazování sociálních standardů s cílem chránit důvěru veřejnosti v celý evropský projekt. Vhodnou příležitostí k zastavení sociálního dumpingu a k zamezení nekalým praktikám zaměstnavatelů představuje revize unijní směrnice o vyslaných pracovnících, což prospěje v konečném důsledku všem evropským zaměstnancům. Je zapotřebí zavést společné standardy ve smyslu minimální mzdy, a to jak prostřednictvím zákona, tak kolektivního vyjednávání. Jedině tak ukončíme soupeření jednotlivých států o nejnižší minimální mzdu v Evropě. Prosazujeme zákaz pracovních smluv bez určení délky pracovní doby a jsme pro systematictější uznávání statutu zaměstnance v kontextu sdílené ekonomiky. S ohledem na digitalizaci požadujeme zkracování pracovní doby s cílem poskytnout možnost důstojného pracovního uplatnění pro všechny.

Debata o obchodních politikách v 21. století. Probíhající diskuse o mezinárodních smlouvách týkajících se volného obchodu TTIP a CETA nás vede k požadavku veřejné

debaty o účelu obchodu v moderních společnostech. Ve světě rostoucí nerovnosti a bezprecedentních environmentálních hrozeb chápeme obchod jako prostředek k vybudování lepší společnosti. Občané by měli mít na rozdíl od nadnárodních korporací vždy poslední slovo. Z tohoto důvodu nesouhlasíme se zavedením systému soukromého řešení sporů vyplývajících z obchodních smluv mezi státy a investory (ISDS). Standardy ochrany životního prostředí a standardy sociálního charakteru, veřejné politiky, veřejné statky a základní lidská práva a svobody nesmí být obchodními dohodami jenom chráněny, ale navíc posilovány. Žádáme rovněž, aby byla dbána zvýšená pozornost možným environmentálním dopadům globalizované produkce v době, kdy musíme všestranně usilovat o naplnění cílů stanovených Pařížskou dohodou o klimatu.

Boj za rovnost a solidaritu. Nenávistná rétorika je bohužel stále více přijímána jako běžná součást veřejné diskuse napříč celou Evropou. Stojíme ostře proti všem formám rasismu, sexismu a homofobie. Je klíčové, aby se levicové strany nenechaly vlákat do pastí pravicové ideologie v obavě před ztrátou voličské podpory pro přílišnou otevřenost. Zásady rovnosti a ochrany lidských práv jsou jádrem sociálnědemokratické politiky. Z těchto hodnot nelze slevit, a to jak v praxi, tak v rétorice. Chceme, aby naše společnost usilovala o začlenění cizinců, ať už jsou uprchlíky, či nikoliv. Společný prostor vyžaduje společná pravidla azylové politiky a migrace s cílem důstojně pomoci příchozím. Žádáme rovněž, aby naše vlády věnovaly při své činnosti zvláštní pozornost ochraně zranitelných skupin obyvatelstva, především pak ochraně práv žen, dětí a příslušníků LGBTI komunit.

Podpora vnitrostranické participace. Mladí lidé chtějí spolurozhodovat o tom, kdo bude reprezentovat jejich názory a jaký bude politický program levicových stran. Aby dosáhly ještě větší vnitrostranické demokracie, musejí sociálnědemokratické strany všestranně zapojit členskou základnu, povzbudit její aktivitu a umožnit jim i občanům hlubší zapojení při formování stranické politiky. Na evropské úrovni požadujeme otevřenější proces výběru lídra sociálnědemokratických stran pro volby do Evropského parlamentu, jež by umožnil zapojení většího množství kandidátů do tohoto souboje. Nedávné kampaně uvnitř progresivních stran ukázaly, že ve chvíli, kdy mají mladí lidé opravdovou příležitost, zapojují se aktivně do rozhodovacích procesů.

Společná strategie k dosažení našich cílů. Ani dobré deklarace nejsou zdaleka tím, co skutečně změní životy lidí. Potřebujeme rovněž odvážné a rozhodné politiky, kteří budou stát za svými myšlenkami a odolají tlaku ze strany tržních sil a konzervativních proudů.

Změn, o které usilujeme, lze dosáhnout pouze tvrdým politickým soubojem s pravicí, soubojem, který může otřást evropskými institucemi. Avšak cena za takový otřes je neporovnatelně nižší, než ta, kterou musíme platit za status quo na unijní úrovni. Velké koalice na evropské i národní úrovni oslabily vliv naší politické skupiny a politický kredit vůči voličům. Žádáme, aby naše politické strany posílily spolupráci s dalšími levicovými a progresivními politickými silami, jež sdílejí naše odhodlání změnit cestu evropské integrace, zejména pak v době blížících se voleb do Evropského parlamentu v roce 2019.

Young European Socialists (Evropa)

Sosialdemokraattiset Nuoret (Finsko)

Forum mladih SDP (Chorvatsko)

Jong Socialisten (Belgie)

Jong Socialisten (Nizozemsko)

Joventut Socialista de Catalunya (Katalánsko)

JungsozialistInnen Schweiz (Švýcarsko)

Jungsozialistinnen und Jungsozialisten in der SPD (Německo)

Labour Youth (Irsko)

Mouvement des Jeunes Socialistes (Francie)

Mladí sociální demokraté (Česká republika)

Sozialistische Jugend Deutschlands – Die Falken (Německo)

Sozialistische Jugend Österreich (Rakousko)

Союз молодих соціалістів (Ukrajina)

Societas (Maďarsko)

Sosialidemokraattiset Opiskelijat (Finsko)

Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbundet (Švédsko)